

Letničníari siahajú po moci

Jakub Wozinski

5. apríla 2020 ✝ Cirkev ✝ Charizmatické hnutie

V posledných rokoch zastávajú predstavitelia letničných spoločenstiev čoraz významnejšie postavenie vo svete veľkej politiky. Čo znamená rastúci politický význam najrýchlejšie rastúcej vetvy protestantizmu pre svet?

Zdroj: commons.wikimedia.org

Podľa niektorých odhadov sa už v roku 2025 majú stať letničníari najpočetnejšou frakciou kresťanstva na svete, predčiac aj katolíkov. Počet členov charizmatickej frakcie protestantizmu rýchlo rastie, predovšetkým v dôsledku masívnej apostázie juhoamerických katolíkov, ako aj obrovskej popularity, ktorej sa tešia letničné bohoslužby v Ázii a Afrike.

Globálna expanzia

Dlhé roky boli jednotlivé letničné spoločenstvá rozptýlené a takmer v žiadnej krajine sa nemohli dostať do „náboženského mainstreamu“. V prvej polovici dvadsiateho storočia bolo možné nájsť predstaviteľov tejto skupiny najmä v USA, v krajinách bývalej Britskej ríše a v severnej Európe, kde zohrával významnejšiu úlohu anglikanizmus, episkopalizmus a luteránstvo. Posledné roky však dochádza k veľkej pentekostálnej expanzii okrem iného v Južnej Kórei, Brazílii a v celej subsaharskej Afrike. Letničné spoločenstvá v jednotlivých krajinách si čoraz viac uvedomujú veľký vplyv, ktorý môžu mať na politický život, a neváhajú ho využívať.

Jasne o tom svedčí prípad Brazílie, kde bol za prezidenta zvolený Jair Bolsonaro, považovaný za konzervatívca. Tento politik apostatoval z Cirkvi v roku 2016, nechal sa pokrstiť v Jordáne, pričom slávnostný rituál vykonal letničný pastor Everaldo Dias. O dva roky predtým sa sám pastor Dias uchádzal o funkciu prezidenta, ale kvôli neúspechu sa komunita letničiarov tvoriaca okolo jedenásť percent (a stále rastúca) obyvateľov Brazílie rozhodla podporiť Bolsonara. Táto podpora sa v prezidentských voľbách ukázala ako rozhodujúca.

Druhým najvplyvnejším letničným politikom na svete po Bolsonarovi je austrálsky premiér Scott Morrison. Ako predseda vlády z Liberálnej strany v minulom roku šokoval sekularizovanú austrálsku spoločnosť vyhlásením, že je presvedčený o existencii diabla.

Letničným politikom, ktorý zastáva oveľa menej exponované postavenie, hoci je slávny vďaka práve udelenej Nobelovej cene, je predseda vlády Etiópie – Abi Ahmed Ali. V priebehu niekoľkých mesiacov vlády sa mu okrem iného podarilo ukončiť dvadsaťročnú vojnu s Eritreou a oslobodiť tisíce politických väzňov.

Atraktívny program

Tieto a ďalšie príklady predstaviteľov letničných protestantských komunít vo vysokých štátnych funkciách sú nepochybne ukážkou procesu, ktorý sa bude čoraz väčšmi zintenzívňovať. Letničari rastú nielen počtom, ale aj politicky, keďže forma ich náboženských stretnutí „sa dobre predáva“ (má totiž formu show plného falošných zázrakov) a vstup do ich spoločenstiev so sebou prináša príslub, že sa dostanú z chudoby a budú uzdravení.

V mnohých vetvách letničných spoločenstiev existuje presvedčenie, že Bohom vyvolení sú požehnaní prosperitou už za života na Zemi a taktiež milosťou uzdravenia z mnohých chorôb. Nie je preto prekvapujúce, že tento trend je taký výrazný v Južnej Amerike, v ktorej chudoba postihuje milióny ľudí. Takýto prístup k bohatstvu je zároveň atraktívny pre materialisticky založené ázijské spoločnosti. Na druhej strane sa v Afrike tento špecifický kult bohatstva často redukuje na to, že s hromadením bohatstva sa v prvom rade zaoberajú pastori, ktorí chcú vlastným majetkom zvýšiť vierohodnosť svojho náboženského presvedčenia, že Boh materiálne odmeňuje veriace.

V politických a sociálnych kategóriách liberálno-ľavicového Západu sa letničná komunita najčastejšie považuje za predstaviteľa konzervatívneho svetonázoru. Svedčíť o tom má okrem iného negatívny postoj k LGBT komunitám, obhajovanie trestu smrti či skepticizmus voči idei boja proti globálnemu otepľovaniu (v Brazílii predstavitelia letničných spoločenstiev bojujú proti ekologickému radikalizmu, zatiaľ čo ľavicový program často podporujú katolícki hierarchovia).

Jair Bolsonaro so svojou otvorenou opozíciou voči dúhovej revolúcii vzbudil pochvalné reakcie zo strany pravicových kruhov po celom svete a niekedy je považovaný za jedného z hlavných politikov (popri Donaldovi Trumpovi), ktorý spochybňuje ľavicové dogmy medzinárodnej politiky. Konzervativizmus predstaviteľov letničných hnutí však môže byť veľmi selektívny. Austrálsky premiér Scott Morrison, ktorý – ako tvrdí – osobne verí, že ľudský život sa začína počatím, otvorene odmieta vykonať zmeny v súčasnom zákone, ktorý umožňuje zabitie dieťaťa v lone matky až do dvadsiateho ôsmeho týždňa života.

Zdroj: commons.wikimedia.org

Sionistické nadšenie

Najpozoruhodnejší je však nezvykle nadšený postoj vplyvných letničných politikov voči izraelskému štátu. Pred voľbami Jair Bolsonaro prisľúbil presunutie brazílskeho veľvyslanectva do Jeruzalema ako jeden z vrcholov svojej kampane a potom pri príležitosti inaugurácie do úradu prezidenta hostil izraelského premiéra Benjamina Netanyahua. Na druhej strane je Scott Morrison jedným z prvých (a mála) politikov, ktorí uznali presun izraelského hlavného mesta, hoci bol za to tvrdo kritizovaný.

Takýto postoj k židovskému štátu nie je v nijakom prípade náhodný. Medzi letničiarimi, najmä v Spojených štátoch, je už roky veľmi vplyvný kresťanský sionizmus. Dobré vzťahy s Izraelom letniční voliči považujú za jednu zo základných politických povinností. Očakávajú druhý príchod Krista sa kresťanskí sionisti usilujú o to, aby národ Starej zmluvy získal plnú kontrolu nad Svätou zemou a urýchlil tak naplnenie času.

Plnú podporu politike Izraela poskytuje prezident Donald Trump, ktorý navyše uznal okupáciu Golanských výšin. Americký prezident síce nepatrí k žiadnemu letničnému zboru, jeho víťazstvo vo voľbách však zabezpečila okrem iného podpora miliónov protestantov patriacich do charizmatických hnutí. Bagatelizovanie ich hlasov bolo jedným z dôvodov porážky demokratickej kandidátky Hillary Clintonovej.

Význam letničných hnutí každým rokom rastie, keďže do značnej miery majú vplyv na Cirkev po celom svete. Určitá nádej sa môže spájať iba so skutočnosťou, že celý letničný prúd je veľmi rozptýlený a na svete existuje dokonca niekoľko stoviek nezávislých komunít. Pri takom veľkom rozdrobení je ťažké zachovať jednotu, aj keď bezpochyby letničný súbor stále viac ovplyvňuje duchovnú a politickú tvár celého sveta.

Jakub Wozinski – publicista, autor kníh, prekladateľ

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/letniciari-siahaju-po-moci/>